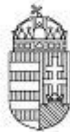
29000/27040-8/2021.ált.

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
HIVATAL

Tárgy: Nagy Péter Tibor adatigényléssel kapcsolatos tájékoztatás

Nagy Péter Tibor úrnak,
egyetemi tanár
MTA doktora

nagypetertibor2014@gmail.com

Tisztelt Nagy Péter Tibor Úr!

Az Országos Rendőr-főkapitánysághoz 2021. szeptember 24-én kelt, *a „big data" típusú adatgyűjtéssel* kapcsolatos megkeresésével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

A. *„A népszámlálás(ok) adatbázisában meg tudom nézni, hogy a* **fogvatartott** *személyek szociológiai összetétele milyen, az "előző lakóhely" kérdése alapján ezt össze tudom hasonlítani az egyes önkormányzatok lakóinak szociológiai összetételével. De a népszámlálásban természetesen nem látom, kit miért ítéltek el. Van arról ORFK adattár, hogy mely önkormányzatok lakóit, milyen bűncselekmény csoportok gyanújával tartóztattak le, adtak át vádemelési javaslattal az ügyészségnek, esetleg arról, hogy elítélték-e őket, s mennyi időre, börtönre vagy fegyházra stb?".*

A megfogalmazott kérdésben több olyan, jogilag meghatározott tartalommal rendelkező fogalom szerepel, amelyek pontos használata elengedhetetlen a megfelelő válaszok megfogalmazásához. A „*fogvatartott*" fogalmát az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv (a továbbiakban: Rendőrség) tekintetében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) határozza meg, amelynek 97. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján *e törvény alkalmazásában fogvatartott: akit törvény vagy törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában a rendőrség korlátoz*. A személyi szabadság korlátozásának több lehetséges esete van, ilyen lehet az elővezetés, az előállítás, az őrizet, a letartóztatás, az ideiglenes kiadatási letartóztatás, a kiadatási letartóztatás, az ideiglenes átadási letartóztatás, az átadási letartóztatás, az ideiglenes végrehajtási letartóztatás, az előzetes kényszergyógykezelés, az idegenrendészeti intézkedés vagy a közbiztonsági őrizet.

Lényeges tehát annak tisztázása, hogy a megkeresésében használt „*fogvatartott*" fogalma a büntetőeljárással összefüggésben személyi szabadságában korlátozott személyre, esetleg más eljárásban személyi szabadságában korlátozott személyekre is, vagy esetlegesen kizárólag azokra vonatkozik, akiknek a személyi szabadságát a büntetőeljárásban – esetlegesen a szabálysértési eljárásban – a bíróság jogerős döntésével korlátozta. A megkeresésében ugyanis

Cím: 1139 Budapest, Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1)443-5592, 33-524
E-mail: adatvedelem@orfk.police.hu

szerepel az „elítélésre” utaló kifejezés is, ami leginkább az utóbbi, jóval szűkebb, ugyanakkor sokkal egzaktabb és jobban körülhatárolható személyi körre enged következtetni.

Amennyiben a büntetőeljárás lefolytatása eredményeként hozott jogerős ítélet alapján személyi szabadságukban korlátozottakra – ilyen értelemben vett „fogvatartartottakra” – vonatkozik a tervezett adatigénylés, úgy az erre vonatkozó adatok kezelője nem a Rendőrség (amely egyébként is csak egyik a nyomozó hatóságok közül). Ezen adatokkal kapcsolatban *a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény* (a továbbiakban: Bnytv.) alapján a bűnügyi nyilvántartásban szerepelnek adatok. Indokolt arra is felhívni a figyelmet, hogy a Rendőrség nem vezet külön nyilvántartást a rendőrségi nyomozó hatóságok által lefolytatott nyomozások alapján elítélt személyekről, a jogerősen elítéltekre vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartás tartalmazza, amelynek résznyilvántartásai:

a) a bűntettesek nyilvántartása,
b) a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartása,
c) a büntetőeljárás hatálya alatt állók nyilvántartása, és
d) a külföldre utazási korlátozás hatálya alatt állók nyilvántartása,

Az egyes résznyilvántartásokban kezelt adatok tartalmáról, a hozzáférésre jogosultakról és feltételeiről a Bnytv. rendelkezéseiből tájékozódhat részletesebben.

A Rendőrség nyomozó hatóságai által folytatott büntetőeljárásokkal kapcsolatos hiteles statisztikai adatokat, így az elrendelt nyomozásokra, valamint a nyomozások befejezésére vonatkozó adatokat az Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészségi Bűnügyi Statisztika (a továbbiakban: ENyÜBS) tartalmazza. Az ENyÜBS számos szempontból elemezhető adatállomány nyilvános megismerhetőségét biztosítja, amelyek a https://bsr.bm.hu oldalon érhetők el, az irányadó jogi szabályozást pedig az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztikai rendszerről, az adatgyűjtés és -feldolgozás részletes szabályairól szóló 12/2018. (VI. 7.) BM rendelet tartalmazza.

Összességében tehát az egyes bűncselekmények elkövetése miatt elrendelt letartóztatásokra, majd a bíróságok által hozott ítélet időtartamára és végrehajtási fokozatára, illetve ezzel összefüggésben az elítélt személyek lakóhelyére vonatkozó adatokkal kapcsolatban az Országos Rendőr-főkapitányság statisztikai adatgyűjtést nem végez, elemezhető adatállománnyal nem rendelkezünk.

B. *„Rendelkezésre áll-e olyan adattár, ami a letartóztatottak eredeti címére vonatkozik, tehát pontos lakcímek segítségével hozzá lehet-e rendelni kisebb területi szegregátumokhoz a letartóztatottakat”.*

Az előző kérdéssel összefüggésben leírtaknak megfelelően jelen esetben is elengedhetetlen annak pontosítása, hogy a tervezett kutatás szempontjából mely személyi kört kell a „*letartóztatottak*” fogalma alatt érteni. A jogerősen elítéltek esetében szintén a bűnügyi nyilvántartás jelenthet kiindulási alapot, amely adatállományában a személyazonosító adatok körében szerepel a lakcímre vonatkozó információ.

C. *Rendelkezésre áll-e olyan adattár, ami a bűncselekmények, szabálysértések, szükségessé vált rendőri intézkedések pontos helyszínére vonatkozik, mondjuk 2010-es évek elejétől? Tehát önkormányzat alatti pár utcára kiterjedő egységek szerint?”.*

A bűncselekmények elkövetési helyeire vonatkozóan a Rendőrség által nyilvánosságra hozott adatok a police.hu oldalon megtalálható „Bűnügyi térkép" elnevezésű felületen érhetők el, amelynek célja a szükséges és arányos mértékben az egyes területek, települések bűnügyi fertőzöttségének megjelenítése.

A „*szükségessé vált rendőri intézkedések*" fogalma pontosítást igényel. A rendőri intézkedések körét az Rtv. V. fejezete határozza meg, rendkívül széles körben. Ennek megfelelően az Rtv. alapján a rendőri intézkedések körébe tartozik *az igazoltatás, a dolog helyszíni elvétele, a fokozott ellenőrzés, ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, a felvilágosítás kérés, az elfogás és előállítás; az elővezetés, az intézkedés a tanítási napon a tanítási órától vagy az iskola által szervezett foglalkozástól engedély nélkül távolmaradó, vagy onnan engedély nélkül eltávozó 14. életévét be nem töltött tanulóval szemben, az idegenrendészeti intézkedés, a határforgalom-ellenőrzés, a biztonsági intézkedés, a közbiztonsági őrizet, az intézkedés magánlakásban és közterületnek nem minősülő egyéb helyen, a helyszín biztosítása, a közlekedésrendészeti intézkedés vagy a személyvédelmi és létesítménybiztosítási intézkedés,* stb. Vélelmezhető, hogy a kutatás tárgya nem valamennyi rendőri intézkedés lenne, ugyanakkor ez tisztázást igényel.

A rendőri intézkedések helyszínére vonatkozó adatok a szabálysértések a határrendészeti, idegenrendészeti, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti egységes rendészeti statisztikai rendszerből kinyert, a https://police.hu/hu/a-rendorsegrol/statisztikak felületen elérhető igazgatásrendészeti, valamint közrendvédelmi helyzetképekkel mutathatók ki, de a rendészeti szakterület kimutatásai csak megyei (fővárosi) összesített adatokat tartalmaznak. Ezen túlmenő pontosabb adatigények előreláthatólag csak ügyiratszintű elemzéssel és adatgyűjtéssel lennének kinyerhetők, ami az ehhez szükséges humánerőforrás aránytalan mértékű igénybe vételével lenne teljesíthető.

D. *Nyilván rendelkezésre áll, de kiadható-e olyan adatbázis, hogy a lehető legkisebb szervezeti egységeknél (körzeti megbízott) hány rendőr van, volt szolgálatban a 2010-es évek eleje óta, hány óra rendőri munka jut ezer lakosra?".*

A Rendőrség szervezeti felépítését szintén az Rtv., valamint a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútumrendelet) határozza meg. Az Rtv. 4/A. § (1) bekezdése alapján *az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szervre (a továbbiakban: központi szerv), megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságokra, rendőrkapitányságokra és határrendészeti kirendeltségekre tagozódik. Egyes feladatok ellátására törvény vagy kormányrendelet más rendőri szervet is létrehozhat*. A Statútumrendelet alapján az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szerve az Országos Rendőr-főkapitányság, míg az egyes feladatok ellátására létrehozott szervei a Készenléti Rendőrség, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság, a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ, valamint a Nemzetközi Oktatási Központ. A helyi szervek szintjén a Statútumrendeletben meghatározott 154 – kerületi, városi és vízirendészeti – rendőrkapitányság, illetőleg a schengeni külső határok mellett 21 határrendészeti kirendeltség működik. A Statútumrendelet 5. § (1) bekezdése alapján a rendőr-főkapitányság, továbbá a rendőrkapitányság szervezetében rendőrőrs szervezhető. A rendőrőrs feladat- és hatásköri önállósággal nem rendelkező szervezeti elem, míg a hivatkozott szakasz (2) bekezdése szerint a rendőr-főkapitányság alapító okirata határozza meg a rendőr-főkapitánysághoz vagy a rendőrkapitánysághoz tartozó rendőrőrsöket.

Az Országos Rendőr-főkapitányság nem vezet olyan adatbázist, amiből a 2010. évig visszamenőleg kimutatható lenne, hogy egyes időszakokban az egyes rendőri szerveknél

pontosan mennyi rendőr állt ténylegesen szolgálatban, és ők mennyi szolgálati órát teljesítettek. Szintén nem áll rendelkezésre arra vonatkozó összesített kimutatás, hogy egy adott közigazgatási egység esetében „hány óra rendőri munka jut ezer lakosra". A tényleges szolgálat ellátása és az ebből következő tényleges szolgálati óra felhasználás ugyanis alapvetően változik még egyes napok viszonylatában is a hivatásos állományt érintő távollétek (szabadság, illetmény nélküli szabadság, egészségügyi szabadság, elrendelt túlszolgálat, illetőleg annak szabadidőben történő megváltása, megerősítő erők alkalmazása az adott területen, a területileg illetékes rendőri szerv állományába vezénylés vagy átrendelés, illetőleg az onnan történő elvezénylés vagy átrendelés, és még számos más ok) miatt.

A fentiekre is figyelemmel az Országos Rendőr-főkapitányság országos adatgyűjtést – megyei bontásban – *a közrendvédelmi szolgálati ág, összes szolgálatba vezényelt létszáma (fő)*, a *közrendvédelmi szolgálati ág, összes szolgálatba vezényelt (óra)*, a *közrendvédelmi szolgálati ág, tényleges közterületi szolgálatba vezényelt (óra), a közrendvédelmi szolgálati ág, nem közterületi szolgálatba vezényelt (óra)*, a *közrendvédelmi szolgálati ág, (összes szolgálatba vezényelt óra/ összes szolgálatba vezényelt fő)*, valamint a *közrendvédelmi szolgálati ág, (közterületi szolgálatba vezényelt óra/ összes közterületi szolgálatba vezényelt fő)* tárgyköröket érintően végez. Az erre vonatkozó adatok folyamatosan elérhetők a Rendőrség honlapján (http://www.police.hu/sites/default/files/Kozrendvedelm%20Sk%202021_08.pdf). Ezeket az adatokat ugyanakkor az Országos Rendőr-főkapitányság nem veti össze a lakosságszámmal, így ilyen arányszámmal nem rendelkezünk. Érdemes megjegyezni, hogy egy ilyen arányszám előállítása kapcsán előzetes módszertani kérdésként tisztázni kellene, hogy milyen lakosságszámot lehetne egyáltalán alapul venni.

Összességében a fentiekre figyelemmel javasolom átgondolni, illetőleg pontosítani a megfogalmazni tervezett kérdéseket, illetőleg az azokkal érintett időszakokat is pontosan indokolt meghatározni. Ennek hiányában pontos adatszolgáltatás nem teljesíthető, illetőleg a túlságosan tág körben megfogalmazott adatigénylés a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás olyan aránytalan mértékű igénybevételével járna, ami adott esetben az adatigénylés elutasítását, vagy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 29. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak alapján, valamint az (5) bekezdés *c)* pontja szerinti költségtérítés megállapítását vonná maga után.

Budapest, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

dr. Gömbös Sándor r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
hivatalvezető

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

29000/27040-8/2021.ált.